

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ  
**КАФЕДРА ОФТАЛЬМОЛОГІЇ**

**«Затверджено»**  
на методичній нараді кафедри офтальмології  
протокол №1 від «01» вересня 2025 р.

Зав. кафедрою офтальмології  
професор \_\_\_\_\_ Жабоедов Д.Г.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЛЕКЦІЇ**

**«Ушкодження органа зору. Невідкладна допомога.  
Профілактика. Необхідність психологічної підтримки та  
допомоги хворим з травматичними ушкодженнями зору»**

Навчальна дисципліна «Офтальмологія»  
**Освітній рівень** другий (магістерський)  
**Галузь знань** І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення  
**Спеціальність** І4 Медична психологія

Розробила доцент кафедри  
Скрипниченко І.Д.

**Київ - 2025**

**2. Тема лекції «Ушкодження органа зору. Невідкладна допомога. Профілактика. Необхідність психологічної підтримки та допомоги хворим з травматичними ушкодженнями зору».**

Вид лекції: традиційна (проблемна).

Компетенції:

*загальні компетентності (ЗК):*

ЗК1.Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.

ЗК3.Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4.Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8.Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

*спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):*

ФК1. Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

Мета лекції.

Освітня мета – надання систематизованих знань про клініку, діагностику, лікування та профілактику запальних захворювань кон'юнктиви, рогівки, судинного тракту, формування орієнтирів для подальшого засвоєння даного матеріалу.

Дидактична мета – розширення, поглиблення й деталізація наукових знань, підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, розвиток наукового мислення студентів.

Виховна мета – сприяння формулюванню наукового світогляду, підвищення рівня загальної та медичної культури, моральних, етичних та інших якостей особистості; виховання професійних рис та почуття відповідальності.

Розвивальна мета - розвиток інтелектуальних здібностей, мовлення, пам'яті, уваги, уяви, мислення, спостережливості, активності, творчості, самостійності студентів, прищеплення їм раціональних способів пізнавальної діяльності з значеної теми.

Завдання лекції:

**знати:** ознаки проникаючих поранень очного яблука та невідкладну допомогу; клінічні прояви та лікування контузій очного яблука; ускладнення проникних поранень ока (ендофтальміт, панофтальміт, симпатичне запалення, металоз); опіки ока, їх клініку та невідкладну допомогу; методи видалення сторонніх тіл кон'юнктиви та рогової оболонки; клініку електрофтальмії та невідкладну допомогу;

**вміти:** діагностувати контузію очного яблука; діагностувати проникне поранення та надати невідкладну допомогу при проникному пораненні ока; діагностувати опік ока та надати невідкладну допомогу при хімічному і термічному опіках; діагностувати електрофтальмію та надати невідкладну допомогу.

Кількість аудиторних годин: 1 година.

Обладнання лекції: мультимедійний проектор, комп'ютерна техніка та відповідне програмне забезпечення; таблиці, малюнки, презентація, відео.

### План лекції:

| №  | Назва етапу               | Зміст етапу                                                                                                                                                    | Освітня мета етапу                                                                                                                       | Час    |
|----|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1. | <b>Підготовчий (15%).</b> | Лектор оголошує тему лекції, встановлює зв'язок з пройденим матеріалом, визначає навчальну мету, завдання лекції, актуальність теми та повідомляє план лекції. | Постановка пізнавального завдання (що буде вивчатися); забезпечення позитивної мотивації (чому це треба вивчати).                        | 7 хв.  |
| 2. | <b>Основний (65%).</b>    | Викладаються ключові ідеї, теорія питання; по можливості викладаються різні точки зору; подаються оціночні судження лектора; формулюються                      | Ознайомити студентів із сучасними науковими даними щодо клініки, діагностики, невідкладної допомоги, профілактики ушкоджень органа зору. | 29 хв. |

|    |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
|----|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|    |                         | <p>висновки після кожної логічної частини.</p> <p>Лекційний матеріал викладається за наступним планом:</p> <p>1.Клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика контузій очного яблука.</p> <p>2.Клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика проникних поранень очного яблука.</p> <p>3. Клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика опіків ока.</p> <p>4.Клініка, діагностика, невідкладна допомога, профілактика електроофтальмії.</p> | <p>На основі лекційного матеріалу студент повинен знати ознаки проникаючих поранень очного яблука та невідкладну допомогу; клінічні прояви та лікування контузій очного яблука; ускладнення проникних поранень ока (ендофтальміт, панофтальміт, симпатичне запалення, металоз); опіки ока, їх клініку та невідкладну допомогу; методи видалення сторонніх тіл кон'юнктиви та рогової оболонки; клініку електроофтальмії та невідкладну допомогу;</p> <p>Виходячи з вищевказаного студент повинен вміти діагностувати контузію очного яблука; діагностувати проникне поранення та надати невідкладну допомогу при проникному пораненні ока; діагностувати опік ока та надати невідкладну допомогу при хімічному і термічному опіках; діагностувати електроофтальмію та надати невідкладну допомогу.</p> |       |
| 3. | <b>Заключний (20%).</b> | <p>Робляться узагальнення і висновки в цілому за темою; презентується матеріал наступної лекції; визначаються напрями самостійної роботи студентів.</p> <p>Лектор надає список інформаційних джерел до теми.</p>                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Студенти узагальнюють отримані знання про клініку, діагностику, невідкладну допомогу, профілактику ушкоджень органа зору.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 9 хв. |

|  |  |                                                                                           |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | Лектор відповідає на питання студентів з теми лекції та повідомляє тему наступної лекції. |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 7. Рекомендована література:

### Основна:

1. Офтальмологія: підручник /за ред. Г.Д. Жабоедова, Р.Л. Скрипник. - К.: ВСВ «Медицина», 2011. - С. 360-411.
2. Жабоедов Г.Д., Кіреєв В.В. Офтальмологія: практикум: навчальний посібник. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 280 с.

### Додаткова:

1. Офтальмологія у схемах: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів ІУ рівня акредитації /Міністерство охорони здоров'я, Харківський національний медичний університет; укладачі: П.А. Бездітко та ін. – Х.: «Золоті сторінки», 2008. – 84 с.
2. Безкоровайна І.М., Ряднова В.В., Воскресенська Л.К. Офтальмологія. Навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації. – Полтава: «Дивосвіт», 2012. – 248 с.
3. Красновид Т.А. Травматичні ушкодження ока. Внутрішньоочні сторонні тілі. – Одеса: Астропринт, 2013. – 124 с.
4. Особливості надання медичної допомоги при травматичних пошкодженнях ока в умовах проведення антитерористичної операції: методичні рекомендації/ уклад.: Красновид Т.А., Сідак-Петрецька О.С., Ісько К.Д. та ін. – Одеса: Плутон, 2014. – 19 с.
5. Удосконалення первинної хірургічної обробки проникаючих поранень рогівки: методичні рекомендації / уклад.: Боброва Н.Ф., Шевчик В.І., Дембовецька Г.М. – Київ, 2013. – 21 с.
6. The Wills Eye Manual. Office and emergency room diagnosis and treatment of eye disease. 7th edition. – Philadelphia: Wolters Kluwer, 2017.

Методична розробка складена \_\_\_\_\_ доцент Скрипниченко І.Д.